

www.jollibread.com

© 2000, Francesc Mompó

© D'aquesta edició:

2019, Santillana Infantil y Juvenil, S. L. i Edicions Voramar, S. A.

València, 44. 46210 Picanya (València)

Telèfon: 96 159 43 90

ISBN: 978-84-16666-30-0

Depòsit legal: M-39.612-2015

Printed in Spain - Imprés a Espanya

Tercera edició: març de 2019

Més de 8 edicions publicades en Edicions Voramar

Directora de la col·lecció:

Maite Malagón

Editora executiva:

Yolanda Caja

Direcció d'art:

José Crespo i Rosa Marín

Projecte gràfic:

Marisol del Burgo, Rubén Chumillas, Rosa Marín, Julia Ortega

i Álvaro Recuenco

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només pot ser feta amb l'autorització dels seus titulars, llevat de les excepcions que estableix la llei. Contacteu amb CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra.

ELS ULLS DEL LLAC

FRANCESC MOMPÓ

jollibre

*A Anaïs i Pau
en el dia de la seua
adolescència...*

Com és possible que tot siga de color verd? No, espera. Sembla que és la planta eixa. Sí, un poto pareix. Mare meua, i quin atabalament. És com si tinguera tots els *yomus* dins del meu cervell animant el València en una final contra els de l'estepa i, com és normal, ens hagueren xiulat un penal en contra. D'un moment a l'altre m'esclatarà el crani i emplenaré de neurones, tampoc massa, ja que no en tinc de sobra segons diuen els meus pares i la majoria de professors, i emplenaré, dic... Un moment, a qui ho dic?... Ah, sí, a mi mateix. Doncs bé, entapissaré les parets d'aquesta habitació. Quedarà bonica. Ací quatre neurones jugant al parxís; allà mitja dotzena més que fan una partida; un altre grapat que discuteixen entre elles no sé què; d'altres que... Ei, un moment, que no n'hi ha tantes. Bé, sí que en dec tindre algunes més, però deixem això de banda i assagem de tocar món. Vegem: què hi faig?

Carles s'assegué a la vora del llit i deixà penjar les cames. Notà una frescoreta per la planta dels peus que començà a tornar-lo a la realitat. A una realitat que li costa-

va d'enquadrar en el que havia estat la seua vida fins ara. A poc a poc anava encaixant les peces que, d'una manera cubista, se li anaven apareixent per tota aquella habitació. Començà a recordar el que havia passat la nit abans. No havia arribat mai tan lluny. Un lleu somriure li vingué maliciós a la boca. És gratà d'esma l'esquena i, prement el puny victoriosament, es digué... «Ja està, ja ho he fet. Per fi ho he aconseguit».

8   Carles és un xicot de setze anys amb els cabells...

—*Ei, tu, para el carro, que el mes que ve ja en faig dèsset.*

—*I què hi fa setze que dèsset?*

—*Per a tu no deu tindre massa importància, que et sobren anys per tots els racons, de tan vell com ets.*

—*Escolta, tu, no te'n passes tampoc, que acabe d'estrenar la quarantena.*

—*Doncs això, un fòssil.*

—*Mira, Carles, em caus prou bé, però no em faces la guitza o et tornaré guerxo, o impotent; o millor encara, puc fer-te marieta i haver-te fet passar la nit amb un altre tio.*

—*No, no. El que tu vulgues... tinc setze anys, o si ho prefereixes quinze, però no em faces cap mala passada.*

—*D'acord, però deixa'm continuar.*

—*Sí, però és que per als de la nostra edat és molt important ser majors i tindre la llibertat de...*

—*D'acord, però em deixes que continue escrivint la novel·la?*

—*Sí, sí, perdona, vés-hi.*

...de vora dèssset anys amb els cabells llargs caient-li insultantment lliures pels muscles...

—Gràcies, digues que jugue molt bé al futbol.

—Em deixaràs continuar o no?

—Sí, sí, disculpa.

—No tornes a ficar-t'hi.

—No ho faré més. Però és que és molt fotut que un altre haja de dir com ets sense poder intervindre-hi i poder dir-hi la teua. Comprén-ho.

—Ja, no, si t'entenc. Farem una cosa. Tu em deixes fer la meua, i quan tinga qualsevol dubte t'ho preguntaré, d'acord?

—I si jo vull afegir alguna anècdota o qualsevol dels meus pensaments profunds?

—«Profunds»? no em faces riure. L'única cosa profunda en què tu has pensat en aquesta vida ha estat com gorrejar a ton pare els seixanta euros que li has tret per a la festeta del cap de setmana.

—Art que té un, eh?

—Mira, Carles, fem una cosa.

—Quina?

—L'escriptor sóc jo. I no te'n rigues. Dic que l'escriptor sóc jo, i per tant he d'anar per faena. Tu deixa'm fer, i si vols dir alguna cosa em fas un senyal imperceptible... com si fores un jugador de truc, perquè el lector no se n'adone, i jo, quan puga, et faré parlar.

—Això del truc què és?, un joc cavernícola? Perquè jo entre els meus videojocs no el tinc.

—Bé, oblida-te'n. Tu, quan vulgues intervindre-hi, et grates el tos, que això sempre fa natural, i més per a un trompa-rampa com tu.

—Què és un trompa-rampa, tu?

—La veritat és que filològicament no ho sé ben bé, i tampoc t'ho anava a explicar, però els meus pares m'ho deien sovint quan tenia la teua edat.

—Quan Franco era caporal, no?

—Doncs no, no te'n passes tu tampoc.

10

—Disculpa, és broma. Però si tu a mi també em caus guai, home. Bé, doncs faré com m'has dit i em grataré el clatell per parlar. Però tu no em tingues massa temps fent-ho, o la gent es pensarà que sóc fava.

—Bo, tot comprés. Ara seguiré o el lector ens enviarà a fer punyetes i no continuarà llegint la novel·la.

—Bé, però recorda els drets del protagonista, que vosaltres els autors us enriquiu amb novel·les d'adolescents, de les que els professors d'institut posen com a lectura obligada, i després passeu a fer obres pesades, que vosaltres en dieu psicològiques o filosòfiques o el que siga, i ja no ens feu aparèixer mai més en cap història. I saps què? A mi m'agrada que em mostres als meus col·leguetes.

—«Col·leguetes», ja et donaré jo «col·leguetes» quan acabe d'escriure. Mira, Carles, jo et prometo que si la novel·la té èxit continuaré parlant de tu, d'acord?

—O.K.

—D'acord, modern.

...amb els cabells llargs caient-li insultantment lliures pels muscles.

—*T'ha agradat la descripcioneta, eh?, que continues amb ella.*

—*Mira, o calles, o dic per què dus els cabells llargs.*

—*Sí, sí, ja emmudisc.*

Té l'alçada de la joventut d'ara, que s'alimenta ben equilibradament. Fa un metre i huitanta centímetres.

—*Huitanta-dos.*

11

Li agrada vestir-se informalment. És capaç de passar el mes amb uns *jeans* i un parell o tres de samarretes, d'eixes que duen il·lustracions de grups musicals, o del Bob Marley amb una fulla de marihuana. La veritat és que amb la frescor que desprén qualsevol cosa que es posa al damunt li queda natural. Per moltes discussions que ha tingut amb els seus pares sobre l'avinentesa d'adequar el tipus de roba a cada ocasió, han acabat per deixar-lo fer. Era una batalla perduda. La de la serenor de la maduresa contra l'embranchida punyent de la carn que creix; i, per què no dir-ho?, la de l'alé juvenil que encara no ha malvat l'egoisme dels adults.

—*Apunta-te'n una, col·lega.*

—*Ei, tu, para que jo no sóc el teu col·lega.*

—*Vosté perdone, senyor escriptor.*

—*Sense conyes.*

És un xicot ben trempat. D'aquells que les xiques diuen que està molt bo, i busquen mil excuses per acos-

tar-se-li i flirtejar. Com aquella que pel mes de març se li va plantar davant del pupitre per demanar-li els apunts d'història de la literatura, tot posant-li la sina davant dels nassos amb una brusa escotada d'allò més generosa. I la cosa és que Carles feia el batxillerat de ciències i no tenia en el seu currículum aquesta matèria. Però a ell tant li feia. Li va dir que sí, però que els tenia a casa de son pare i que havien d'anar allí a per ells. El bord sabia que son pare no hi seria, a casa; que se n'havia hagut d'anar fora alguns dies per motius de treball i que tindria el pis buit per al que hi poguera ocórrer.

—*Per cert, Carles, com va quedar l'aventureta dels apunts de literatura a casa de ton pare?*

—*Vosaltres, els carrosses, a qualsevol cosa li dieu aventurera. Doncs, com vols que quedara?, com sempre. Va quedar com sempre. Que això no, Carles, que què pensaràs després de mi, que jo no sóc com les altres, que besar-nos bé però això no, que jo no sóc una perdis com Núria, amb qui ja t'ho has fet, que tot el món ho sap, i taca-taca-taca taca-taca-taca taca-taca-taca. I ni jo ho he fet mai amb Núria, que eixa viu de les fantasies per a fatxendejar davant de totes, ni per descomptat ho vaig poder fer amb aquesta.*

—*I per què tens tanta pressa a fer-ho? Ja arribarà el moment en què haja de passar. Això és una cosa que no s'ha de forçar. Arriba d'una manera dolça i agradable amb la persona de qui t'enamores.*

—*Mira, no em digues ara com fa mon pare que la processó és llarga i el ciri curt. A més, tu que ets tan seriós i metòdic,*

ara et faré un raonament dels que a tu t'agraden, dels seriosos i ben construïts.

—Digues, t'escolte amb totes les orelles.

—Doncs bé, allà va. Quant de temps fa des que ho has fet per última volta?

—No sigues descarat, a tu això no t'importa.

—No, no, tu contesta'm, que són dades científiques per a l'argumentació. Tu digues-m'ho.

—Home, ehemm, no ho sé, deu fer tres o quatre dies, una setmana potser.

—Així qualsevol. És clar que pots dir-me que no tinga pressa. Jo també t'ho diria. Però jo farà, el mes que ve, dèssset anys que no ho taste. Què et semblaria si dugueres dèssset anys sense fer res de res, eh? Aniries desesperat o què, eh? Digues, valent.

—Mira, deixem-ho córrer.

—Els adults sou increïbles. Tot ho argumenteu de la manera més sòlida, i nosaltres a callar i a engolir; i quan us contestem de la mateixa manera, talleu el tema i apliqueu l'argument de l'autoritat.

—Mira, xaval, ni sóc tan vell per a no entendre't, ni sóc ton pare per a educar-te; ni, a més a més, pertanyem a la mateixa dimensió existencial. Tu no ets més que un personatge creat per mi en un món de ficció. Quan jo pare d'escriure per a anar a dormir, tu deixaràs d'existir fins que et torne a mamprendre.

—Mireu-lo, el creador. Una miqueta presumptuós sí que m'has eixit. I a més a més t'equivoques de dalt a baix. Jo no solament tinc existència en el paper, la tinc ja dins de tu. Quan te'n vages a dormir continuaràs pensant en mi. Pen-

saràs què he de fer i com he d'actuar. Hauràs de pensar com he de pensar jo. Hauràs d'explicar el que acabe de fer aquesta nit. Hauràs de donar-me una família i uns amics, uns estudis, unes afeccions. En definitiva, m'hauràs de fer «normal». I a més a més, pel que has dit adés de l'educació, com que tu m'has parit doncs et pertoca, com aquell qui diu, de responsabilitzar-te de mi. Què et sembla?

—Que amb tu no hi ha qui puga.

—Doncs au, a treballar i a parlar bé de mi.

14

Tot i que els pares de Carles s'havien separat quan ell tenia nou anys...

—Què fas ara gratant-te el tos, què vols?

—Home, bé anem, havíem quedat que parlaries bé de mi i vas i m'endosses una família divorciada.

—Això de «havíem quedat» és molt discutible. Havies quedat tu. Encara que he de reconèixer, en honor a la veritat, que el teu raonament m'ha colpit a munto i m'ha fet pensar.

—Solament això: «m'ha fet pensar»? Que no tens sentiments envers el proïsme? Doncs quin autor que m'he buscat. Què?, no et quedes callat i contesta'm.

—Sí, home, ara et conteste, el que passa és que estic pensant.

—No penses tant i a veure com arregles això d'uns pares separats.

—Tampoc és perquè t'ho agafes malament, home. Hi ha moltíssima gent que té els pares separats. No et sentes desgraciat, que el món no s'acaba per això.

—Si no és perquè els meus pares s'hagen separat, això és una cosa que ja vaig superar fa molt de temps. A més a més, recorda que els qui se separaren foren els meus pares i no els teus. El que passa és que, ja que ho traus aquí, no m'agradaria que m'ho muntares amb bregues pel mig i odis, i judicis desagradables. Fes-ho d'una manera civilitzada, no tan coent com en les pel·lícules americanes, encara que sí d'una manera amistosa.

—Què saps tu de les pel·lícules americanes!; i a més, si no m'interromperes tan sovint, t'hauries adonat que anava a muntar-t'ho bé.

—Per si de cas, que una vegada escrit i per tal de no refer-ho, ets capaç de donar-me una infantesa de patiments psicològics i de carències afectives.

—No sigues melodramàtic i deixa'm fer.

—Ja, però tingues present que et vigile de prop.

—«Et vigile de prop», «et vigile de prop». Quina manera és eixa de parlar al teu pare putatiu?

—Al meu pare què?

—Putatiu.

—Escolta, tu, que això sona molt lleig. Què vols dir amb això de putatiu? T'advertisc que no et consentiré que malparles de ma mare, que, si bé discutim a vegades, me l'estime d'allò més.

—Saps que m'has fet somriure?

—No, si ja t'he vist, però no te'n vages del fil i explica'm això de «pare putatiu». Què has tingut a veure amb ma mare?

—No, home, no. Amb ta mare no he tingut res a veure. Vaja, no més enllà d'haver-la feta jo també.

—Oiiii!

—No sigues malpensat. A més, ja t'ho deuen haver explicat en classe de llatí.

—Mira que tens poca memòria; que sóc de ciències i no faig llatí.

—Ah, sí. En llatí hi ha un verb, el puto-putas-putare, que vol dir «poder». I com que jo tinc el poder sobre tu, sóc el teu pare putatiu.

—Mira que bé, veus? I qui t'ha donat eixe poder sobre mi? Perquè a mi no m'ho ha preguntat ningú.

16 —És una manera de parlar. No t'enfades.

—La veritat és que m'agrada que et sentes emparentat amb mi.

—Gràcies, ha estat un detall per part teua.

—Ara ets tu qui es posa sentimental. Va, conta què passa amb els meus pares perquè el lector s'està fent un embolic.

Tot i que els seus pares s'havien separat quan tenia nou anys, allò no li havia produït cap trauma. La separació havia estat amistosa. Tret de les baralles els darrers mesos de matrimoni, no massa fortes per cert, i les males cares durant els primers mesos de la separació pel repartiment de béns, tot va començar a rutllar. Carles es va quedar a viure amb sa mare, però com que son pare vivia prop, es veien molt sovint. I entre anades i tornades d'una casa a l'altra, exàmens al col·legi, aniversaris i més exàmens a l'institut...

—I tant.

—Calla!

...s'havia plantat als setze anys. Perdó, als dèsset. I ara es delia per estrenar-se. Fins que arribà la màgica nit del mes de juny, o almenys això és el que ell ha dit quan s'ha despertat en aquella habitació que veia tota verda.

—No faces tanta conya, que aquesta nit de Sant Joan ha estat grandiosa.

—Bé, bé, ja veurem què va passar a ca Montse.

—No em faces cap mala jugada que l'ocasió ha estat única i et conec, que tu per tal de donar una lliçó de moralina, ets capaç de fer-me passar la mà per la paret i dir que vaig passar la nit en blanc. I jo sé que la vaig dur a l'èxtasi.

17

—Compte amb el que dius, Carles, que Montse té vint-i-quatre anys i no és cap novateta.

—Sí, però de segur que com ha estat amb mi no deu haver estat mai amb ningú.

—Ja veurem què diu ella.

—Vols dir que li ho preguntaràs?

—No ho sé, si el guió ho exigeix.

—Això és una excusa molt gastada, tu. No sigues bocamoll i no li preguntes res, que no és de cavallers contar el que es fa amb una dama.

—Escolta, que açò és una novel·la i s'haurà de parlar un poc de cada cosa perquè pugui tindre èxit. Un poc d'amistat, un poc de relacions familiars, un poc d'amor, un poc de misteri, un poc de sexe, un poc de violència...

—Ei, para. Si has de posar baralles no faces que em carden, que els colps de puny no em van bé.

—Mira el valent.

—Sí, sí, valent, que després el dolor el tinc jo.

—I tu com ho saps si en aquestes poques pàgines no t'he fet passar per cap brega? No pots saber encara si una punyada a l'ull fa mal o no.

—Tan intel·ligent com et penses que ets, ets prou bajoca. Que no t'adones que ja he anat adquirint prou consistència com a personatge per a començar a pensar per mi mateix?, o és que creus que quan has parlat adés de quan tenia nou anys no ha passat el temps? Per a tu han estat unes poques hores, però per a mi, tio, han passat huit anys. I això no és cap becada, que l'escola de la vida t'ensenya molt. Sembla mentida que t'haja passat per alt un lapse de huit anys. És que tots els pares sou iguals, encara que sigueu putatius. Solament capficats en les vostres coses i de nosaltres només us recordeu o bé quan esteu depressius, per mostrar-nos la vostra afectivitat, o bé quan us poseu agressius, per renyar-nos.

18

—Val, touché, però de totes maneres no sigues tan descarrat, que jo encara no t'he fet passar per cap mala història. I si ho fera seria perquè ho creuria convenient i necessari.

—I per què no dius també que és per manament diví?

—Xe, tu, no m'emprenyes tant i deixa'm fer.

—Ho veus?, acabes dient la frase preferida de tots els pares: «ara no puc, que tinc faena».

—Escolta, no parles massa fort que tu, a l'últim, seràs pare també, i veurem què fas amb els teus fills.

—No ho sé, sí, segurament també seré pare, però ara sóc jove i vull passar-m'ho bé. Així que no em vingues amb romanços.

—Saps que ets molt descarat?

—Sí?

—I a més, què carall faig jo discutint amb un personatge de ficció?

—No te n'adones, eh?

—De què?

—Escolta el teu cor i veuràs com ja em sents. O si ho prefereixes, escorcolla't la ment i veuràs com ja hi ocupe un lloc més important que un grapat de gent que has conegut.

—No, si en el fons tens raó. Tanmateix hauràs de convindre amb mi que açò és de bojos.

—Tu creus?

—Mira, deixem-ho, que estic cansat.

—Com vulgues, amo.

—Sense conyes.

—D'acord.